

"DEN GODE HISTORIE"

For Jan Ryberg - der ses som nummer to fra højre - og det øvrige personale handler det om at have hjertet på rette sted og gøre en indsats for de mennesker, der har det sværere end os andre i tilværelsen.
(Foto: Henrik Malmgreen)

Med hjertet på rette sted

Medlemskredsen i Erhvervs & Industriforeningen tæller ikke kun industri, håndværk og liberale erhverv. Café Chaplin med Jan Ryberg som frontløber er en virksomhed, hvor de socialpædagogiske initiativer er i højsædet - og det med stor succes.

Når man hører navnet Erhvervs & Industriforeningen Helsingør, tænker man automatisk på industri, håndværk og liberale erhverv. Men foreningen har faktisk også et medlem i en helt anden boldgade, nemlig et medlem, der i 2016 blev nomineret til og fik Helsingør Kommunes sociale beskæftigelsespris.

Det er Café Chaplin på Axeltorv, der i dag fungerer som en slags kommandocentral for det netværk af aktiviteter ildsjælen Jan Ryberg efterhånden har fået op at stå. Udover over bosteder og café, der markerede starten på aktiviteterne, er det i dag også butik med blandt andet brugskunst, tøj og smykker samt eget bolchekøgeri i Bramstræde.

Men Jan Rybergs ambitioner stopper ikke her. Helsingør er som bekendt gammel bryggeriby, og derfor kan man meget vel forestille sig, at et nyt mikrobryggeri ved navn Chaplin også vil se dagens lys inden for de kommende år. Egentlig er det jo lidt fantastisk, at etableringen af et bosted for udviklingshæmmede i løbet af få år har udviklet sig til et helt lille forretningsimperie, men spørger man Jan Ryberg, er det egentlig ikke så mærkeligt endda.

"Det hele startede med, at jeg gerne ville gøre noget for nogle af de medborgere, der har det lidt svært, nemlig de udviklingshæmmede. Første aktivitet blev således et bosted i en ejendom på Vinkelvej,

og siden er andre bosteder kommet til. I dag rummer Chaplin cirka et halvt hundrede udviklingshæmmede, hvoraf nogle dog også bor i egen lejlighed. En del er fra Helsingør, men i alt har vi beboere fra 13 forskellige kommuner” siger Jan Ryberg.

Vi skabte vores egne jobmuligheder

”Men hvis livet skal give mening, er det ikke nok blot at have et sted at bo. En del af dagligdagen er også at have et arbejde. Imidlertid oplevede vi, at vores beboere simpelthen ikke syntes beskæftigelsestilbuddene var spændende nok, hvilket resulterede i, at vi ofte ikke kunne få dem til at tage på arbejde. Det var lidt lige som om, man ikke tog deres kompetencer seriøst. Men for at sige det rent ud - fordi man er udviklingshæmmet, er man jo ikke idiot”, siger Jan Ryberg videre.

Det første bosted blev taget i drift i 2003, og cafeen har snart været i drift i en halv snes år. Når det netop er caféen, der blev startskuddet på erhvervsaktiviteterne, var det netop fordi, der her var mulighed for at skabe en masse spændende og indholdsrige jobs både med hensyn til opgaver i køkkenet og med hensyn til serveringen. For ca. fire år siden kom så butikken til, og som seneste skud på stammen åbnede bolchekogieret.

Omsætter for et tocifret millionbeløb

I dag omsætter aktiviteterne i Chaplin-familien for et tocifret millionbeløb, og Jan Ryberg overvejer om ikke det er ved at være tid til at ansætte en forretningsfører. Selv ser Jan Ryberg sig nemlig som iværksætter og idémanden, der skal være med til at videreudvikle konceptet. At Chaplin navnet er kommet for at blive i Helsingør, er der nemlig ikke nogen tvivl om.

”Vi vækster solidt, og hele overskuddet geninvesteres i virksomheden. Senest er der brugt en del penge på at totalrenovere cafeen, men ud over en ny aktivitet som bryggeriet, er vi da også interesserede i at finde egnede faciliteter til nye bosteder. Faktisk er vi blevet større, end det egentlig var meningen fra starten, og det skyldes, at mange af vores beboere er blevet hos os, selv om det egentlig var meningen, de skulle videre efter nogle år”, siger Jan Ryberg.

Tæller man alle øvrige ansatte med, herunder det pædagogiske personale, beskæftiger Chaplin i dag omkring hundrede mennesker, og ifølge Jan Ryberg er arbejdsglæden stor hele vejen rundt. Således er sygefraværet under to procent, hvilket ikke mange virksomheder kan prale af.

malm

Café Chaplin byder på masser af spændende jobmæssige udfordringer. I øvrigt foretrækker Jan Ryberg at kalde de udviklingshæmmede for mennesker med særlige behov. Mennesker, der også har deres stærke sider - og de foldes ud i fuldt flor under Café Chaplins paraply af aktiviteter. Her sammen med kokken i køkkenet.
(Foto: Henrik Malmgreen)

Torsten Sundgaard Christiansen fra Espergærde har en bred kundeportefølje blandt såvel private som offentlige institutioner. Desuden arbejder han som koncertstemmer. (Foto: Henrik Malmgreen)

Et fag med traditioner

Pianostemmerfaget er et fag med traditioner - men også et fag, der i høj grad har brug for tilgang. En af de lokale aktører i faget er Torsten Sundgaard Christiansen fra Espergærde.

En del håndværksfag døjer med manglende tilgang. Et af dem er pianostemmerfaget, hvor Torsten Sundgaard Christiansen fra Espergærde er den lokale repræsentant i Erhvervs & Industriforeningen for et 300 år gammelt fag.

Men lad det være sagt med det samme. Det er ikke et fag, alle kan lære. Ganske som nogle mennesker er farveblinde, er der andre som er så tonedøve, at det - på trods af interesse for faget - vil være halsløs gerning at gå i gang.

De danske pianostemmere er tilsluttet Dansk Pianostemmer & Instrumentmagerforening, da uddannelsen omfatter både pianostemning og piano-reparation. I Danmark findes der imidlertid ikke i øjeblikket nogen godkendt uddannelse som pianostemmer/instrumentmager.

Det er dog muligt at få uddannelsen via en frivillig aftale med et pianoværksted som mesterlære uden skoleophold. Da uddannelsen ikke er godkendt, findes der ikke umiddelbare tilskudsmuligheder eller

tilskud via Arbejdsgivernes Elevrefusion, og Voksenlære er ikke mulig.

Et fag præget af traditioner

Hvis der laves aftale med et pianoværksted, vil uddannelsen vare 3½ år og afsluttes med en fagprøve udarbejdet af Europiano, der er Den Europæiske sammenslutning af Pianostemmer/teknikerforeninger. Hvis prøven består giver den ret til optagelse i DPIF.

Det er imidlertid et fag, der i høj grad er præget af traditioner. Således er Dansk Pianostemmer & Instrumentmagerforening stiftet i 1894 og er verdens ældste forening inden for faget. I Danmark findes ca. 50 autoriserede medlemmer, og får man brug for en pianostemmer, er det ifølge Torsten Sundgaard Christiansen vigtigt, at han har den fornødne uddannelse. En amatør kan nemlig hurtigt gøre mere skade end gavn på de dyre instrumenter. I øvrigt er kunsten ifølge Torsten Sundgaard Christiansen ikke

så meget at stemme pianoet, men at gøre det på en måde, så stemningen så at sige holder.

Rutine, rutine, rutine

”Det tager mange år at blive rigtig god og opnå den fornødne erfaring. Jeg har ikke absolut gehør, men det er heller ikke så vigtigt, for i virkeligheden stemmer jeg ikke toner, men svingninger og afstemmer de enkelte strenges svingninger i forhold til hinanden”, siger Torsten Sundgaard Christiansen.

Selv fik han interessen i skoletiden, hvor der dog ikke var mulighed for at komme i praktik. Senere kom han så i lære hos Institutet for Blinde og Svagtsynede samt hos Knudsen & Søn Pianoværksted i Hillerød. Hvis man er synshandicappet, kan man også i dag kontakte Institutet for Blinde og Svagtsynede for eventuelle uddannelsesmuligheder.

Desværre lukkede den sidste danske pianofabrik i 1986, og værksteder er der heller ikke så mange tilbage af. Men kan man få uddannelsen i hus, er der gode jobmuligheder som selvstændig pianostemmer.

malm

Pianostemmerens vigtigste værktøjer er nøgle og stemmegaffel. (Foto: Henrik Malmgreen)

2017 - et år med spændende perspektiver

På vegne af Erhvervs & Industriforeningen ønsker jeg alle medlemmer og samarbejdspartnere en rigtig god jul og et godt nytår. Som bekendt kan det være svært at spå om fremtiden, men noget kunne tyde på, at vi som forening går en spændende fremtid i møde - eller rettere sagt en kreds af foreninger går en spændende fremtid i møde. Som I måske har læst i Helsingør Dagblads Business tillæg, er der grøde i luften for så vidt angår et samarbejde mellem kommunens erhvervsforeninger. Det er et initiativ, der giver god mening, for i det daglige arbejder vi jo alle med henblik på at skabe de bedst mulige rammebetingelser for det at drive virksomhed i Helsingør Kommune. Et initiativ, som det forholdsvis nystiftede Erhvervsråd jo også arbejder for. Derfor ser jeg frem til et år, hvor vi yderligere skal diskutere mulighederne for at styrke samarbejdet til glæde for os alle.

Rigtig god jul og godt nytår

David Nilsson, formand

